

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن:۵۴ و ۸۸۹۳۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شترت روزنامه

چهارشنبه ۱۵ مرداد ۱۴۰۴ • ۱۲ صفر ۱۴۴۷ • ۶ آگوست ۲۰۲۵ • سال بیست‌ویکم • شماره ۵۱۷۵ • ۱۲ صفحه اذان ظهر تهران ۱۲:۱۰ • اذان مغرب ۱۹:۲۳ • اذان صبح فردا ۳:۴۲ • طلوع آفتاب ۵:۱۷

www.sharghdaily.com

aparat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

زخم‌های قلم در نبردی بی‌پایان

قادر باستانی‌تبریزی

عضویت‌مدیره انجمن صنفی روزنامه‌نگاران

کرد. صوراسرافیل و یاران مظلوم او که حلاوت آزادی و قدرت قلم را به مخاطب ایرانی چشاندہ بودند. کاروان سالاران این راه بودند و با خون پاک خود مسیر آزادی و روشنگری را گشودند. پس از پایان استبداد رضاخانی در شهریور ۲۰، نسیم آزادی دوباره وزیدن گرفت و قلم‌های دربند آزاد شدند و تاختند. از آن زمان تا پیروزی انقلاب اسلامی، روند رو به رشد رسانه‌ها و رفتار جسورانه روزنامه‌نگاران در برابر قدرت و همراهی حمایت‌گرانه مردم از رسانه را شاهد بودیم. در زمستان ۵۷، اعتصاب بزرگ روزنامه‌نگاران، نقش بزرگی در شکستن هیمنه استبداد ایفا کرد. اما پس از استقرار، آن‌گونه که مناسب شأن آنان بود با آنها برخورد نشد. بعد از دوم خرداد تا توقیف روزنامه‌ها و مجلات، واقعا بهار مطبوعات بود، اما قدر آن فضای پُرنشاط و امیدبخش دانسته نشد. روزنامه‌نگاران خانه‌نشین و عده‌ای مجبور به جلای وطن شدند و به کار در رسانه‌هایی پرداختند که اگر حق انتخاب داشتند، در ایران می‌ماندند و نمی‌رفتند. گزارش‌های تحسین‌برانگیز برخی خبرنگاران بی‌بی‌سی فارسی در همین جنگ ۱۲ روزه از جنایات اسرائیل، عمق وطن‌دوستی آن نسل از روزنامه‌نگاران مهاجر را نشان داد و جای خالی‌شان را در رسانه‌های امروز ایران یادآور شد.

امروز اما روزنامه‌نگاری ایران در حال مواجهه با دشوارترین شرایط تاریخ خود است، گرانی بی‌سابقه کاغذ، کم‌ر روزنامه‌ها را خم کرده و درآمدهای آگهی دیگر کفاف هزینه‌های تحریریه را نمی‌دهد. باین‌حال، در پس این دشواری‌ها، روزنامه‌نگارانی ایستاده‌اند که به‌رغم همه فشارهای پیدا و پنهان، شجاعت نوشتن را حفظ کرده‌اند و با وجود امواج بی‌امان خودسانسوری، همچنان صدای آگاهی‌بخشی و روشنگری را حفظ می‌کنند.

حقوق خوانی

از مهرجویی‌ها جز مهربانی انتظاری نبود

ابراهیم ایوبی

وکیل دادگستری

مرگ اعلام کرده است، دوباره موافقان و مخالفان اعدام در فضای مجازی وارد کشمکش شده و صف‌آرایی کرده‌اند. این مخالفت‌ها به حدی بود که «مونا»، فرزند داریوش مهرجویی و وحیده محمدی‌فر، ناچار به واکنش و توضیح شد. گرچه قرارگرفتن در این جایگاه بسیار دشوار است، اما یک بار فرض کنیم که در جایگاه اولیای‌دم هستیم و ما از می‌خواهند برای قصاص یا گذشت تصمیم بگیریم؛ چه خواهیم گفت؟ از سویی بخشش قاتل عزیزان تلخ بوده و ممکن است به‌نوعی نادیده‌گرفتن خون آنها تلقی شود و از سوی دیگر، گرفتن جان، هرچند شخص قاتل که بزرگ‌ترین جایت را مرتکب شده، انتقامی سخت و رفتاری انفعالی و واکنشی است که زمینه ارتکاب جرم را واکاوی و برطرف نمی‌کند. حالا اگر مقتولان دو هنرمند بزرگ کشور باشند، کار سخت‌تر می‌شود. قاضی نورالله عزیزمحمدی را غیر از جامعه حقوقی، مردم عادی نیز که صفحه حوادث را دنبال می‌کنند، می‌شناسند. شهرت او در رسیدگی به پرونده‌های قتل عمدی بود که دست بر قضا، پدر وی نیز به قتل می‌رسد. قاضی عزیزمحمدی به سهم خود اعلام گذشت کرد و در دادگاه بیان کرد: «من در همه پرونده‌هایی که رسیدگی می‌کنم، به اولیای‌دم پیشنهاد می‌دهم گذشت کنند. همیشه هم فکر می‌کردم اگر خودم در چنین شرایطی قرار گرفتم، چه می‌کنم؟ مرگ پدرم

۶۰میلیون تومان

سقف برداشت نقدی در بانک‌ها برای ارز اربعین ۶۰ میلیون تومان شد. بانک‌های ملی، صادرات، تجارت و پست‌بانک ایران به عنوان بانک‌های منتخب در عرضه ارز اربعین، تا ۲۲ مردادماه ۱۴۰۴ سقف برداشت از پایانه‌های داخل شعب را برای کارت‌های شتابی تا ۶۰ تا میلیون تومان افزایش داده‌اند. حدود دو میلیون نفر برای شرکت در راهپیمایی اربعین قرار است از ایران خارج شوند. در حال حاضر ۴۷ درصد از رزاتران از مرزهای تعیین‌شده به عراق سفر کرده‌اند. موکب‌ها آماده پذیرایی هستند.

ایلنا: یک نقاشی دیواری سه‌بعدی چندرنگ باستانی با قدمت نزدیک به چهار هزار سال نزدیک به محوطه باستانی هواکا یولاندا در کشور پور کشف شد. باستان‌شناسان می‌گویند این نقاشی بی‌سابقه با آیین‌های مرتبط با آب و باروری مرتبط بوده است. این نقاشی دیواری، به طول چهار متر و ارتفاع ۱.۵ متر، بر دیوار دهلیزی داخل یک مجموعه پیدا شده است. این اثر دارای نقوش ماهی‌مانند، از جمله ماهی‌ای با بدنی به شکل تور ماهیگیری سه‌بعدی و تصاویری از گیاهان و ستارگان است.

۴ هزار سال

یاد

بزرگداشتی برای بامداد بیات

مراسم یادبود بامداد بیات به مناسبت چهلمین روز سفر ایدی این هنرمند و آیین بزرگداشت استاد بابک بیات، در بیستمین همایش بزرگ شعر و موسیقی کانون ادبی زمستان، روز جمعه ۱۷ مردادماه ساعت ۱۶ در فرهنگسرای ارسلاران برگزار می‌شود. این برنامه با حضور خانواده بیات و چهره‌های نامدار شعر، موسیقی، سینما و تئاتر برگزار می‌شود.

یادداشت

کوچ مخاطبان روزنامه‌های کاغذی

فرباخانی

قصه افول روزنامه‌های کاغذی از کوچ مخاطبانش شروع شد؛ وقتی آنها از سرزمین کاغذی روزنامه‌ها به رسانه‌های دیجیتال پناه بردند؟ آهای کوچنده‌های روزنامه‌های کاغذی، چطور بوی کاغذ و رنگ و فونت‌های ریز و درشت روزنامه را فراموش کردید؟ خب، پاسخ این سؤال ساده است: رسانه‌های دیجیتال در دسترس و آسان، پرتنوع و پرسرعت هستند؛ رسانه‌هایی با امکانات جست‌وجوی بالا. آنها جذابیت‌های تعاملی دارند، بدون مرز هستند و گستردگی دارند. حالا ممکن است پر از اخبار غیرواقعی و بدون سند باشند. ویژگی رسانه‌های کاغذی سندیت آنهاست. هنوز هم روزنامه‌های کاغذی سندیت دارند؛ یعنی اگر سندی را کم کنی، باید به رسانه‌های کاغذی آگهی بدهی که فلان سند کم شده است؛ حتی اگر تیراز آنها انگشت‌شمار باشد. برخی افراد می‌گویند رسانه‌های کاغذی کارکردی متفاوت دارند و اصلا نباید با رسانه‌های دیجیتال مقایسه شوند. می‌شود رسانه‌ای تحلیلی عمیق، نگارش نو و بدیع و ستون‌های هیجان‌انگیز داشته باشد که مخاطب را معتاد خود کند. اما همه اینها در حد حرف مانده است. مشکلات اقتصادی، دریافت‌نکردن تبلیغات، مشکلات تهیه کاغذ و... اولین شروع قصه کجا بود؟ این قصه کوچ مخاطب روزنامه‌های کاغذی از کجا شروع شد؟ وقتی آدم‌ها را روزنامه و مجله بخزند کیسوع‌های روزنامه نایستداند تا روزنامه و مجله بخزند و فکر کردند تلویزیون پس چه‌کاره است؟ اولین قربانی، روزنامه‌های عصر بودند که دیگر جایی نداشتند و تلویزیون و اخبارش و برنامه‌های مختلف جای آنها را می‌گرفت و بعدها روزنامه‌های صبح هم در رقابت با رسانه‌های دیجیتال هزار رنگ و تصویر کم‌رنگ شدند. البته فقط نشریات کاغذی قربانی نشدند، کتاب‌های کاغذی هم دچار مشکلاتی شدند و کتاب‌های دیجیتال و صوتی جایگزین کتاب‌های کاغذی شدند. چه بخوایم، چه نخواهیم، بحث سانسور همیشه با رسانه‌ها بوده است و نمی‌شود نقش آن را نادید گرفت؛ چه آن زمان که محرم‌علی‌خان سانسورچی در چاپخانه نسخه‌ها را می‌خواند و قیچی می‌زد، در زمان پهلوی اول و دوم و چه امروز... یک بار دیگر هم نوشته‌ام این را... اصلا لازم به محرم‌علی‌خان سانسورچی نیست، بلکه ما روزنامه‌نگاران به خاطر تجربیات‌مان خودمان محرم‌علی‌خان سانسورچی شدیم و قبل از نوشتن سانسور کردیم. اما هنوز در بعضی کشورهای دنیا مثل ژاپن، هند و آمریکا نشریات پرتیراژ کاغذی منتشر می‌شوند و نقش خود را از دست نداده‌اند. پرتیراژترین روزنامه کاغذی جهان «یومیوری شیمبون» (Yomiuri Shimbun) است که در ژاپن چاپ می‌شود. این روزنامه با تیراژی میلیونی روزانه منتشر می‌شود و جایگاه اول را در میان روزنامه‌های جهان دارد. اما این استثناس، مردم دنیا در دهه‌های اخیر ترجیح داده‌اند در شبکه‌های اجتماعی پرسه بزنند و به آنجا کوچ کنند و ما با نوعی جدید از دانایی سروکار داریم که دانایی نیست. یاد جمله‌ای از کارل کرینفلد، روزنامه‌نگار ژاپنی، می‌افتم که می‌گوید: نظرات ما از پرسه‌زدن در شبکه‌های اجتماعی سرچشمه می‌گیرند، نه مطالعه کتاب‌ها؛ این تقلید از دانایی درواقع الگوی جدید دانایی است.

طنزخوانی

راهنمای فروش زمین

به آدم فضایی‌ها

آیدین سیار سریع

اخیرا شایعه شده که یک سفینه فضایی قرار است به زمین حمله کند. به همین مناسبت، گفت‌وگویی با یک آدم فضایی تدارک دیده‌ایم.
- سلام. حال و احوالتون چطوره؟
فضایی: شکر خدا. به هوا که چه عرض کنم، خلایي میاد و می‌ره.
- شما اصالتا کجایی هستی؟
فضایی: سحابی جبار.
- اینکه نام پدره.

فضایی (چپ‌چپ نگاه می‌کند):
نام پدر چیه؟ محل تولد ماست. بهش سحابی شکارچی هم می‌گن. از بنورترین سحابی‌های آسمانه.
- جناب فضایی، سؤالی که این روزها مطرح می‌شه اینه که آیا شما قصد حمله به زمین رو دارید؟

فضایی: زمین؟ [پوزخند می‌زند] آخه زمین چی هست که حالا ما بخوایم بهش حمله کنیم؟
- یعنی داری میگی زمین ارزش حمله نداره؟

فضایی: اصلا. حالا به فرض ما اومدیم و زمین رو گرفتیم. زمینی که نه منابع غذایی داره، نه هوا داره، نه طبیعت داره، به چه درد ما می‌خوره؟
- یعنی برای مطالعه روی انسان هم تشریف نمیاری؟

فضایی: نه داداش. آخه دیگه چه مطالعه‌ای؟ همه چی الان تو اینترنت هست. فقط یک نره که ما هنوز نتونستیم بشناسیمش.
- کی؟

فضایی: علی گراییلی، خواننده مازندرانی. شما ایشان رو نمی‌شناسید. ما هم نمی‌شناسیم.
- گفتید مازندران، اتفاقا ما سمت نوشهر به قطعه‌زمین داریم. اونور زمین بدجور تو ورشه.

فضایی: تک‌برگ سنده؟
- آره بابا. آب، برق، گاز، همه چی داره. رو به دریا پشت به جنگل. تو شهرکم هست، اتفاقا دکتر و مهندسای فضایی رفتن اونجا زمین خریدن. قشنگ دیگه فضایی‌نشین شده.

فضایی: شما قصد فروش داری؟
- به اون چشمای درشتت قسم تا امروز ۱۰۰ مشتری دست به نقد اومده ولی ندادم. اما با شما رای ماییم.

فضایی (مردد): آخه زمین تو شمال به چه دردم می‌خوره؟
- من که نمی‌گم حتما بخر ولی اومدیم و فردا سحابی جبار جنگ می‌با قطعی آب و برق اومد، شما می‌خوای چیکار بکنی؟ غیر از اینکه باید باک بنزین سفینه رو فوول کنی بندازی تو جاده جالوس؟
فضایی: اینم حرفیه.
- اصلا خودت هم نییا. بخر، همینجوری بذار بمونه، سال دیگه دو برابر می‌شه.

فضایی: دروغ که تو کارت نیست؟
- نه داداش. چه دروغی؟ قولنامه کنیم؟

فضایی: حله داداش. قولنامه کنیم. به این ترتیب این بار هم توانستیم تهدید را به فرصت تبدیل کنیم. مدتی بعد آدم فضایی متوجه شد که زمین رفته است توی پاچه‌اش. سندش مشکل‌دار است و کاربری‌اش هم اساسا کشاورزی است. فضاییی سال‌های سال درگیر شکایت و دادگاه و پاسگاه شد تا اینکه نهایتا لیزد و تصمیم گرفت به سیاره‌اش برگردد. فضایی در حین بازگشت به فضا در قزوین سوخت‌گیری کرد اما متأسفانه، نرسیده به تاستکستان فهمید قاطی بنزین، آب بوده است. سفینه را به‌سختی به زمین نشاند، روی جدول خیابان نشست و به گریه افتاد. در نهایت، فضایی که در سیاره خودش دانشمند معتبر و بنامی بود، مجبور شد برای امرار معاش، به ایفای نقش‌های فرعی در سریال‌های برداران قاسم‌خانی بپردازد.

هنرخوانی

جورج موريسون درگذشت

جورج موريسون، کارگردان برجسته ايرلندى و خالق نخستين فيلم بلند به زبان ايرلندى و کارگردان فيلم دراگولا، در ۱۰۲سالگی درگذشت. این مستندساز پیشگام، نقشی ماندگار در تاریخ سینمای ایرلند ایفا کرد.